

Inleiding

POS dankt het ministerie voor het opstellen van de conceptwettekst waarvan het doel is om te komen tot een meer integere sport in Nederland. Het is goed te zien dat het ministerie hierin wil investeren.

Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) onderschrijft het belang van integere, veilige en eerlijke sport voor de ca 7 miljoen mensen die sporten en bewegen bij de anders georganiseerde sport. POS steunt dan ook iedere inspanning die bijdraagt aan een sportomgeving waarin doping, matchfixing en grensoverschrijdend gedrag geen plek hebben. De leden van POS willen hier graag in investeren, maar constateren tegelijkertijd dat er geen onderbouwing gegeven wordt voor het verbreden van dit wetsvoorstel naar de private sportsector en de keuze voor het voorgestelde model. De toelichting op het voorstel maakt onvoldoende duidelijk welke problemen er spelen in de private sportsector, waardoor het lastig is de juiste aanpak te bepalen.

In eerdere gesprekken met het ministerie van VWS is aangegeven dat de private sportsector in eerste instantie zou worden uitgezonderd. Het huidige voorstel past de ondernemende sport niet.

Wij geven u dan ook graag een aantal opmerkingen en suggesties mee voor de verdere behandeling van het wetstraject. Deze zijn onder te verdelen in:

- a) Toepasbaarheid
- b) Reikwijdte
- c) Regeldruk
- d) Juridische onzekerheid
- e) Privacy
- f) Belang van preventie
- g) Een lastenluser alternatief

Wij geven u graag per punt een toelichting:

a) Toepasbaarheid

De sport is in ons land ingedeeld in georganiseerde-, anders-georganiseerde-, en ongeorganiseerde sport. Dit is niet toevallig. De georganiseerde (= verenigingssport) en anders-georganiseerde sport (ondernemers, stichtingen, etc.) zijn ten opzichte van elkaar daadwerkelijk anders georganiseerd. Waar de georganiseerde sport zich kenmerkt door spelregels en top-down organisatie met tuchtrecht voortkomend uit die spelregels, kenmerkt de anders-georganiseerde sport zich door een bottom-up benadering waarin tuchtrecht niet passend of nodig is.

Het wetsvoorstel is gebaseerd op een Australisch model dat voor de georganiseerde sport is opgezet en niet wordt toegepast op de ondernemende sport in dat land, omdat ook in Australië de categorieën van het sportaanbod verschillend zijn georganiseerd.

Het voorstel borduurt voort op tuchtrecht en organiseert met name een onderzoeksprotocol in plaats van een hulp- en adviespunt, zoals Slachtofferhulp Nederland en stichting Mores dit doen. De benadering van deze laatste twee zijn naar onze mening veel beter toepasbaar op de ondernemende sport.

b) De reikwijdte van het wetsvoorstel

In eerdere gesprekken met het ministerie begrepen wij dat de ondernemende sport in eerste instantie uitgezonderd zou worden van dit wetsvoorstel. POS was in de veronderstelling dat er

eerst samen met de overheid en sector gekeken zou worden of, en op welke punten, de wet passend gemaakt kon worden voor de ondernemende sport. Helaas blijkt nu dat de wet toch ook van toepassing is op ondernemers in de sportsector.

Dit blijkt onder meer uit artikel 1.2, waarin staat beschreven dat zowel de 'klassiek georganiseerde sport' als de 'anders-georganiseerde sport' onder de reikwijdte van dit wetsvoorstel vallen. Onder de 'anders-georganiseerde sport' vallen volgens de begripsbepaling in de wet 'sportinstellingen en sportorganisaties die niet behoren tot de klassiek georganiseerde sport'. Dit betekent in juridische zin dat de ondernemende sport ook onder dit wetsvoorstel vallen. Wij hebben hier bezwaar tegen aangezien onze achterban niet actief, gedurende het hele wetgevingsproces, is betrokken, omdat er sprake zou zijn dat de ondernemende sport niet onder deze wet zou vallen. Daarbij is er geen onderbouwing van de noodzaak voor het toepassen van de wet op de ondernemende sport: er is hier nauwelijks onderzoek naar gedaan.

c) *Nut en noodzaak: regeldruk*

Wij verwijzen u graag naar de reactie van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) van 2 oktober jl. op het wetsvoorstel. Wij onderschrijven de conclusie van het ATR dat de toelichting geen heldere en eenduidige probleemanalyse bevat, zeker niet voor de categorie 'anders-georganiseerde sport'. "De problematiek is in de toelichting niet consistent beschreven. En daarbij is niet duidelijk of en in hoeverre de voorgestelde oplossingen de problemen daadwerkelijk wegnemen", aldus het ATR. Het ontbreken van deze probleemanalyse maakt het voor de private sportsector onmogelijk de juiste preventiemaatregelen te ontwikkelen.

Nut en noodzaak onduidelijk

Ook het ATR constateert dat niet duidelijk is welke problemen een oplossing behoeven, wat de omvang daarvan is en of de maatregel effectief is. Daarnaast acht het ATR onduidelijk wat het (concrete) doel is van het wetsvoorstel. Als nut en noodzaak niet duidelijk zijn, is er sowieso sprake van onnodige regeldruk. Het is dan ook niet voor niets dat het ATR dictum-4 gegeven heeft aan dit voorstel: niet indienen. Wij gaan ervan uit dat het ministerie van VWS het voorstel aanpast en het ATR om een tweede zienswijze vraagt.

Werkbaarheid en regeldruk, MKB-toets

Ook de onderbouwingen van de werkbaarheid en de gevolgen voor de regeldruk zijn onvoldoende. Daarnaast zijn de regeldrukgevolgen voor bedrijven maar deels in kaart gebracht. Een MKB-toets is hier noodzakelijk en had ook plaatsgevonden moeten hebben. Wij stellen voor dat het ministerie van VWS alsnog een MKB-toets organiseert, ook omdat het voorstel aangepast moet worden naar aanleiding van het ATR-advies.

d) *Juridische onzekerheden*

POS heeft serieuze zorgen over een brede verscheidenheid aan juridische onzekerheden die met dit wetsvoorstel geïntroduceerd worden. Puntsgewijs gaat het hierbij onder meer om:

- De introductie van een tweede rechtssysteem naast het bestaande strafrecht. Dit leidt niet alleen tot disproportionele lasten voor ondernemende sportaanbieders, maar ook tot mogelijke botsingen binnen het juridische bestel.
- De combinatie van verschillende vormen van onveiligheid en niet-integer handelen binnen één wettelijk kader zorgt voor verwarring tussen de gekozen doelen en de te hanteren instrumenten. Elk van deze onderwerpen vraagt in de praktijk om een andere aanpak en om andersoortige bevoegdheden.

- Wij hebben zorgen bij de zeer ruim ingestelde onderzoeksbevoegdheden van het ISN en bij de beperkte mate waarin deze zijn afgestemd op de rechtsbescherming van betrokkenen, waaronder melder en beklaagde.
- Het risico bestaat dat een zelfstandig bestuursorgaan bevoegdheden krijgt die formeel bij het justitiële apparaat horen. Zie bijvoorbeeld artikel 6.6. met betrekking tot inlichtingenbevoegdheid. Dit kan leiden tot een zeer onwenselijke stapeling van juridische regimes.
- Het opnemen van mogelijkheden voor AMvB's in de wettekst en het ontbreken van de op te stellen samenwerkingsprotocollen creëert onzekerheid over de uiteindelijke invulling van de wet. Hier is sprake van overlap met andere regelgeving: Wet seksuele misdrijven | Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) | Wet gelijke behandeling | Wet boek van Strafrecht | Wet bescherming klokkenluiders. Door mogelijke wijzigingen via AMvB's is tevens het voorstel voor de wet maar beperkt te beoordelen.

Op verschillende punten wordt er verwezen naar Algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) om punten verder uit te werken (zie o.a. artikel 3.2, lid 4 & artikel 6.3). Dit geeft het ministerie ruimte om relatief zelfstandig normen te wijzigen of heel strikt/niet werkbaar in te vullen. Hier is bovendien sprake van overlap met andere regelgeving: Wet seksuele misdrijven | Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) | Wet gelijke behandeling | Wet boek van Strafrecht | Wet bescherming klokkenluiders | Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

e) Privacy en uitvoerbaarheid

De Algemene Verordening Gegevensuitwisseling (AVG) biedt al handvatten om registers en waarschuwingen zorgvuldig in te richten. Hieruit zou ook voor de sportsector geput kunnen worden. In de horecasector werkt dit (met het waarschuwingenregister van de branche) ook goed zonder aparte wet. Ook vanuit dit oogpunt is nieuwe wetgeving dus niet altijd nodig.

f) Belang van Preventie

Om het doel van een integere sport te behalen, ziet POS veel meer in het belang van preventief handelen, goede voorlichting, een stevige focus op de noodzakelijke cultuurverandering in bepaalde delen van de sector en een systeem dat in eerste instantie de melder bijstaat. Onderdelen hiervan zijn onder andere:

- Maatwerk via branches: ondernemende sportaanbieders hebben al eigen kaders ontwikkeld. Daarnaast werken we binnen het Sportakkoord II via de '4 v's voor sociale veiligheid' al aan dit belangrijke thema onder regie van een integriteitsmanager. De sector maakt echt al stappen. Er is juist ruimte nodig om dit verder vorm te geven.
- Het stimuleren van de rol van vertrouwenspersonen in de sector. Voor slachtoffers is gehoord worden een eerste en grote behoefte. Een laagdrempelige manier om bij een vertrouwenspersoon te komen is dan ook essentieel. Ook hier wordt binnen de sector aan gewerkt.
- In het verlengde van het vorige punt hebben we juist additionele investeringen nodig in, bijvoorbeeld, meldfunctionarissen binnen de sector. Dit helpt slachtoffers in zeer concrete zin zonder dat we een nieuwe juridische werkelijkheid hoeven op te tuigen.

g) Een effectiever, lastenlauer alternatief

Een effectiever en lastenlauer alternatief voor de private sportsector zou het model zijn wat al lange tijd succesvol gehanteerd wordt door Slachtofferhulp Nederland en stichting Mores¹. Bij

---

¹ Steun- en adviespunt grens-overschrijdend gedrag voor de culturele, creatieve en mediasector

slachtofferhulp melden zich nu ook al sporters die behoefte hebben aan hulp en advies. Zij vormen eerder een hulp- en adviespunt waarbij de melder als slachtoffer centraal staat. In vertrouwen kan de melder zijn/haar verhaal doen en geadviseerd worden over eventueel te nemen stappen. Laagdrempelig en in vertrouwen. Een dergelijke benadering sluit ook veel beter aan bij de motie van Mw. Westerveld op dit dossier, waarin expliciet aandacht wordt gevraagd voor de bijstand voor melders.

Slot

Sport kan — met ruim 9 miljoen sporters — een katalysator zijn voor sociale veiligheid in de hele samenleving. Dat vraagt geen tweede rechtssysteem, maar vertrouwen, preventie, hulp en lerend vermogen. De ondernemende sport neemt verantwoordelijkheid en wil hierin blijven investeren.

Onze oproep aan de overheid:

1. Maak onderscheid tussen verenigingssport en ondernemende sport in reikwijdte en instrumentarium.
2. Faseer en co-creëer toepassing op ondernemende sportaanbieders: bouw op wat er al is.
3. Investeer in preventie, meldstructuren en branche-capaciteit, niet in extra juridisering.

Samen krijgen we een integere, veilige en eerlijke sport—zonder onnodige ballast.

Met vriendelijke groet,

Ronald Wouters, directeur NL Actief

Haike Blaauw, directeur FNRS

Paul Wesel, directeur NVG

Gudo Cools, voorzitter Dansondernemers Nederland

Daniel Schinkel, voorzitter BSA

Lorana Zevedei, bestuurslid Pilates Professionals Netherlands

Jan van Dieren, bestuurslid BKS

Matthijs Mennes, directeur Le Champion

Antje Monteiro, directeur Fit at Home

Peter Kok directeur, Beest Boulders

Bart Poot, directeur Monkey Moves

Wouter van Brucken Fock, directeur Voetjebal/Panasj

Peter Otterspeer, bestuurslid VNM

Dorien Eilering, Public Affairs HISWA-RECRON

Lodewijk Klootwijk, directeur-bestuurder POS

